

กระแสรสนัน : การทำแท้งกับความเท่าเทียม

มติชน ฉบับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2550

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ

คณะนิติศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์

แท้จริงแล้วกฎหมายที่ข่มเหงผู้หญิงมากที่สุด มีอยู่มาตราเดียวเท่านั้น คือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 301 ลงโทษ "หญิง" เท่านั้นผู้ชายไม่โดนไม่มีกลุ่มผู้หญิงหรือผู้ชายจอมปลอม หรือนักกฎหมาย "มือหนึ่ง" ของเมืองไทยหน้าไหนขอแก้ไขสักคนเดียว!!! มีแต่ขัดขวางอย่างไม่มีลืมหูลืมตาโดยอ้างศีลธรรมถ้าพวกนี้ไม่หยุดเคลื่อนไหว หญิงไทยจะถูกกดขี่มากขึ้นเรื่อยๆ

ปัญหาเรื่องการทำแท้งในเมืองไทยเป็นปัญหาที่เถียงกันไปได้ไม่รู้จบ ยิ่งหากยกเอาเรื่องทาง "ศีลธรรม" ขึ้นมากล่าวอ้างกันด้วยก็ยิ่งเป็นอันว่าไม่ต้องหาข้อยุติกันเลย เพราะในกลุ่มของผู้มีศีลธรรม ก็มีศีลธรรมไม่เท่ากันอีก จนต้องมาทะเลาะกันว่าใครมีศีลธรรมมากกว่า เราเรียกคนกลุ่มนี้ว่าเป็น กลุ่มคนดีที่มีปัญหา ถ้าใครเถียงก็จะกลายเป็นผู้ที่ "ไร้ศีลธรรม" ไปเลย ทั้งในกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนให้ทำแท้งทั้งหลายก็ไม่เห็นมีสักที่รายที่มีเมตตาธรรมแก่เด็กที่พวกเขาบังคับให้หญิงอุ้มท้องจนคลอดออกมา เอามาเลี้ยงหรือส่งเสียเพียงแค่ออให้ได้ต่อสู้ดิ้นรนต่อต้านการทำแท้งเพื่อแสดงว่าตนเป็นคนมีศีลธรรมดีกว่าที่เท่านั้นเอง

ที่สำคัญ หลายฝ่ายเถียงกัน ไปเถียงกันมา โดย 95% เป็นผู้ที่ไม่เคยตั้งครรภ์เลย (ผู้ชาย) หรือไม่มีโอกาสตั้งครรภ์อีกต่อไปแล้ว (หญิงวัยทองขึ้นไป) โดยไม่เคยฟังคนที่ตั้งครรภ์เลยว่าเขาคิดอย่างไร แต่ออกกฎหมายบังคับเอากับเขา ผู้หญิงที่ถูกทำให้ท้องจึงถูกทิ้งและได้รับความทารุณจากสังคมของผู้มี "ศีลธรรม" เหล่านี้ตลอดมา

ในส่วนตัวนั้น ไม่สนับสนุนให้มีการทำแท้ง แต่เห็นว่าการยุติการตั้งครรภ์อันหญิงไม่ปรารถนา นั้นเป็นสิทธิอันชอบธรรมของหญิงในเมื่อเขาไม่พร้อมที่จะมี การจะบังคับให้หญิงตั้งครรภ์อันไม่พึงปรารถนา ให้ต้องอุ้มท้องต่อไปและเมื่อคลอดรัฐก็ไม่ได้ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ จึงขาดความชอบธรรมที่จะลงโทษหญิงที่ไปทำแท้ง

นอกจากนี้ ความผิดอาญาที่ลงโทษหญิงที่ทำแท้งตนเองหรือยอมให้ผู้อื่นทำแท้งตามมาตรา 301 แห่งประมวลกฎหมายอาญานั้นน่าจะขัดรัฐธรรมนูญในข้อที่ว่า "ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน"

มาตรา 301 บัญญัติลงโทษ "หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนเองแท้งลูก มีความผิดตามกฎหมาย" กฎหมายมาตรานี้เลือกปฏิบัติ เพราะผู้กระทำความผิดมิได้แต่หญิงเท่านั้น ขณะที่มาตราอื่นๆ นั้นบัญญัติลงโทษ "ผู้ใด" ทั้งชายและหญิง

ความคิดเรื่องทำแท้งนี้จึงควรมีการแก้ไขให้เป็นธรรมเท่าเทียมกัน โดยเปิดโอกาสให้หญิงตัดสินใจเลือกเส้นทางเดินของตนเองได้โดยไม่มีอุปสรรคจากข้อจำกัดในร่างกายของตนเอง สิทธิอันชอบธรรมของหญิงในอันที่จะตัดสินใจด้วยตนเองโดยไม่มีใครมาบังคับบงการ ภายใต้งู้นไขที่สามารถกระทำได้โดยปลอดภัยแก่ตน

เหตุผลที่รัฐควรจะให้ความเสมอภาคแก่หญิงในเรื่อง การตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์นี้ที่สำคัญนี้ได้แก่

1. เนื้อตัวร่างกายเป็นสิทธิและเสรีภาพโดยสมบูรณ์ของหญิง เมื่อไม่เบียดเบียนคนอื่น หญิงควรมีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าจะทำกับตนเองอย่างไร โดยเฉพาะการที่ร่างกายจะขัดขวางการใช้สิทธิและเสรีภาพในการใช้ชีวิตของตน เพราะถึงอย่างไร แม้ให้สิทธิไว้แล้วสังคมหรือผู้เกี่ยวข้องก็อาจให้ความอบอุ่นกล่อมเกล่าให้หญิงไม่ใช้สิทธิอันนี้ก็ไม่ได้ เมื่อมีหลักประกันที่ดีเพียงพอ แต่มีใจว่าศีลธรรมล้มเหลวเลยใช้กฎหมายบังคับแก่เพศหญิงเพียงเพศเดียว โดยข่มเหงซ้ำเติมเข้าไปอีก

2. การปล่อยให้ครรภ์ที่ไม่ปรารถนาคลอดออกมาในสังคม โดยผู้ตั้งครรภ์มิได้ต้องการ ไม่พร้อมที่จะดูแลเป็นการสร้างภาระให้กับมารดาซึ่งกระทบต่อทั้งอนาคตของเด็กเองและเพิ่มปัญหาแก่สังคมให้เลวร้ายซ้ำเติมเข้าไปอีก

3. สิทธิควรจะเป็นของผู้ที่สามารถมีสิทธิและใช้สิทธินั้นได้ ตราบใดที่ทารกยังไม่อาจแยกจากครรภ์มารดาได้จึงเป็นเพียง "อนาคต" ที่ไม่แน่นอน เราจะยอมให้อนาคตที่ยังมาไม่ถึงนั้น ทำลาย "ปัจจุบัน" ที่เดียวหรือ? ถ้าปัจจุบันถูกทำลาย อนาคตก็มีไม่ได้ด้วยเอง

4. การห้ามทำแท้งโดยถูกกฎหมายไม่เกิดประโยชน์แก่ใครเลย เพราะหญิงที่ต้องการยุติครรภ์ของตนยังไงๆ ก็ต้องทำ เมื่อถูกห้ามก็ต้องลักลอบทำ ผลก็คือ

4.1 หมอเถื่อนสามารถโก่งราคาอย่างสูง

4.2 ความปลอดภัยในการทำแท้งไม่มี หมอเถื่อนๆ ก็ไม่กล้าทำ ถ้าทำให้ก็ต้องเรียกแพงๆ เพื่อประกันความเสี่ยง

4.3 หากเกิดการตายหรือบาดเจ็บก็จะไม่มีการเรียกร้องให้ลงโทษ หมอเถื่อนฆ่าคนตายแต่ไม่ถูกลงโทษ (คำพิพากษาฎีกาที่ 954/2502 น.262)

4.4 เมื่อหญิงต้องอันตรายสาหัส หรือตายเพราะการทำแท้งที่ไม่ถูกต้อง ภาระก็ตกแก่สังคมอยู่ดี

4.5 หญิงที่ทำแท้งเดือนตายเสีย 80% ที่เหลือก็พิการ เด็กก็ตาย

ตกลงเด็กก็ตาย หญิงก็ตาย หรือพิการ ค่ารักษาพยาบาลจากหมอจริงๆ ก็แพง หมอเถื่อนได้กำไรและไม่ต้องรับผิดชอบในความปลอดภัย โดยไม่ถูกลงโทษใดๆ อีก จึงไม่มีใครได้ประโยชน์เลยจากกฎหมายห้ามทำแท้ง นอกจากหมอเถื่อนที่ได้ทั้งเงินทั้งล่อง

ในทางตรงกันข้าม การอนุญาตให้ทำแท้งได้ตามกฎหมายปัจจุบัน มาตรา 305 ก็ไม่ได้กำหนดอายุครรภ์ไว้ กล่าวคือถ้าเข้าเงื่อนไขตามมาตรา 305 แล้ว แม้อายุครรภ์จะแก่ถึง 8-9 เดือน พร้อมทั้งจะคลอดแล้วก็ยังสามารถทำแท้งได้อยู่แน่นอน อย่างนี้จะอ้างศีลธรรมก็ไม่ได้ จะอ้างเจตนารมณ์ของกฎหมายก็ไม่ถูก

กฎหมายห้ามทำแท้งปัจจุบัน จึงมีไว้เพื่อทำลายผู้ที่ เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง

ทำลายหญิงที่พลังลาดไปทั้งชีวิต ทำลายหญิงที่ต้องตกไปอยู่ในมือหมอเถื่อนโดยไม่มีทางเลือก
ความปลอดภัยให้แก่ตนเอง

ทำลายเด็กที่เกิดมาโดยที่ไม่มีใครต้องการ

ทำลายสังคมโดยรวมที่ต้องรับภาระทั้งหมด

ทำลายกระบวนการยุติธรรมที่ลงโทษหมอเถื่อนไม่ได้

และทำลายสิทธิและอนาคตของหญิงที่น่าจะทำประโยชน์ต่อไปได้อีก

นอกจากเหตุผลทางศีลธรรมที่ลี้มเหลวไปแล้ว ฝ่ายที่ต่อต้านการทำแท้งน่าจะหาเหตุผลดีๆ สัก 2-3 ข้อ มาสนับสนุนการห้ามทำแท้งให้ประจักษ์สักหน่อย การห้ามทำแท้งนี้ทำให้หญิงที่ถูกข่มขืนกระทำชำเราต้อง ไปแจ้งความว่าตนถูกข่มขืนกระทำชำเรา มา มิฉะนั้นก็ไปทำแท้งอย่างถูกกฎหมายไม่ได้ ในขณะที่กฎหมาย บัญญัติให้เป็นความผิดอันยอมความได้...ดังนั้นแทนที่จะให้เขาทำแท้งเจียบๆ ไม่ต้องอับอายขายหน้า กลับถูก บังคับให้ไปแจ้งความเท่ากับว่า นอกจากจะถูกผู้ร้ายข่มขืนกระทำชำเราไปแล้ว ยังจะต้องถูกตำรวจข่มขืน ด้วยการสอบสวนเป็นครั้งที่ 2 ถูกอัยการข่มขืนเป็นครั้งที่ 3 ถูกทนายจำเลยและศาลข่มขืนอีก 3 ศาล !!! แล้วถ้าจำเลยหลุดไปอีกเพราะอ้างว่าสำคัญผิด...หญิงจะเหลืออะไรในชีวิต !!!

ยกเลิกการห้ามทำแท้งเสียปัญหาเหล่านี้จะบรรเทาลงอีกมาก เคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ผู้หญิงที่เกิดมาแล้วบ้าง โดยส่วนตัวแล้วเห็นว่า สิทธิในการยุติการตั้งครรภ์โดยปลอดภัยนั้นเป็นสิทธิ พื้นฐานของสตรีที่ต้องได้รับการคุ้มครอง เพราะเป็นจุดค้อยของเพศหญิงอันสำคัญที่ไม่เท่าเทียมกันกับชาย และแม้จะมีกฎหมายให้ทำแท้งโดยเสรี ก็ไม่เชื่อว่าหญิงทั้งหลายจะแห่กัน ไปทำแท้งกันเข้าเย็นและสำส่อนมั่ว เพศกันอูดลุด...เพราะการทำแท้งไม่เหมือนกับซื้อขนมกินหรือเจ็บเหมือนถูกมดกัด สัตว์ขบ และไม่อาจเกิด บ่อยๆ เหมือนอารมณ์ใคร่ของผู้ชาย หรือความ โลกขของผู้ร้ายลักทรัพย์หรือฆ่าคน เพราะในปีหนึ่งการ ตั้งครรภ์เกิดขึ้นได้ไม่เกิน 1 หนสำหรับหญิง 1 คน และอาจจะเพียงหนเดียวสำหรับชีวิตทั้งชีวิตของผู้หญิงคือ 1 คนหนึ่ง การยุติการตั้งครรภ์ โดยชอบและปลอดภัย จึงน่าจะเป็นการสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย จากข้อเท็จจริงในการวิจัย ประเทศที่ยอมให้ทำแท้งได้โดยเสรีก็ไม่มีสถิติการสำส่อนให้ต้องมีการทำแท้ง เพิ่มขึ้น แต่อันตรายจากการใช้หมอเถื่อนกลับลดลงอย่างมาก องค์การอนามัยโลกก็ยังยืนยันเรื่องนี้ การปลดปล่อยพันธนาการของหญิงในเรื่องนี้จะเป็นข้อหนึ่งที่ทำให้หญิงลืมตาอ้าปากได้ ไม่ตกอยู่ภายใต้การ ครอบงำ ข่มขู่ให้ขายหน้าไปจนตลอดชาติ ไม่ให้ได้หยุดได้เกิด ไม่ให้โอกาสกลับตัวเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนได้ เลย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงความเสี่ยงต่อชีวิตและความพิการที่อาจเกิดขึ้นจากหมอเถื่อนด้วย

การเรียกร้องดังกล่าวไม่ใช่เรื่องทำลาย ศีลธรรม แต่เรียกร้องให้เกิดความปลอดภัยแก่สุขภาพอนามัยและชีวิตของหญิงเองในเหตุที่ตนมิได้ก่อขึ้นโดยผลการ นำแปลกที่ว่าผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบกับชีวิตของเธอเลยกลับเป็นผู้กำหนดและลงโทษ เป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรมยิ่งกว่าความชอบด้วยศีลธรรมเสียอีก

- การเรียกร้องดังกล่าวต้องการให้สังคมหันมารับผิดชอบต่อการกระทำร่วมกัน ไม่ใช่โยนภาระทั้งหมดให้ผู้หญิงเพียงฝ่ายเดียว
- การเรียกร้องนี้เพื่อให้ผู้ชายได้ตระหนักถึงกรรมที่ตนได้ก่อให้เกิดบนร่างกายของหญิง แล้วจึงให้ต้องรับกรรมเพียงผู้เดียว โดยไม่รับผิดชอบใดๆ เลย
- การเรียกร้องเพื่อลดความเห็นแก่ตัวของผู้ชายที่ได้ร่วมกระทำกรรกับหญิง แต่กลับทำตนเป็นผู้มีศีลธรรม
- การเรียกร้องนี้ต้องให้ออกาสหญิงได้กลับใจ ไม่เป็นทาสการถูกกระทำดังกล่าวจนตลอดชาติ

การเป็นเพศที่ต้องตั้งครรภ์เสียเปรียบมากอยู่แล้ว อย่าซ้ำเติมความไม่เท่าเทียมกันนี้อีกต่อไปเลย ความเท่าเทียมจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ในเมื่อความผิดก็มีต้นเหตุมาจากการกระทำทั้งชายและหญิง แต่หญิงเท่านั้นที่ถูกบังคับได้ต้องรับกรรมเพียงฝ่ายเดียว

กฎหมายห้ามทำแท้งจึงต้องแก้ไขให้เหมาะสมกับกาลสมัย ให้ความเป็นธรรมเสมอภาคโดยเฉพาะเมื่อรัฐธรรมนูญให้ความเสมอภาคทางเพศแล้ว กฎหมายห้ามทำแท้งจึงขัดรัฐธรรมนูญแน่นอน

จึงเสนอให้มีการแก้ไขความในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 301 เป็นว่า
"หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูกขณะมีครรภ์กว่า 12 สัปดาห์ต้องระวางโทษ...

แต่คิดว่าคงไม่มีทางสำเร็จหรอก เพราะผู้ชายที่ร่างกฎหมายไม่ต้องตั้งครรภ์ ส่วนผู้หญิงที่มีอิทธิพลต่อร่างกฎหมาย ก็หมกมุ่นที่จะตั้งครรภ์แล้ว หรือแม้จะยังอยู่ในวัย ก็ไม่มีใครสนใจที่จะทำให้เธอผู้มีอิทธิพลเหล่านั้น ตั้งครรภ์เอาเสียเลย จึงไม่คิดจะแก้ไขอะไร

.....